

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

27.01.2017

м. Львів

№ 13/03 - 6 рк/к

Самбірська районна державна адміністрація
вул. Мазепи, 8, м. Самбір,
Львівська обл., 81400

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

(у порядку статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції»)

Львівським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 21.12.2016р. № 13-01/468, проведено дослідження питання здійснення контролю за встановленням (зміною) тарифів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом (крім перевезень пасажирів міським автомобільним транспортом) під час організації приміських перевезень районними державними адміністраціями у Львівській області.

З метою отримання необхідної інформації та матеріалів, Відділення надало Самбірській районній державній адміністрації вимогу від 27.12.2016р. № 13/03-760 про подання інформації.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт», державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на: забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності

При цьому, державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту реалізується шляхом проведення центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування економічної, тарифної, науково-технічної та соціальної політики, ліцензування, стандартизації та сертифікації на автомобільному транспорті, задоволення потреб автомобільного транспорту в паливно-енергетичних і матеріально-технічних ресурсах і транспортних засобах.

Згідно статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт», обласні державні адміністрації формують у приміському та міжміському сполученні мережу автобусних маршрутів загального користування, що не виходять за межі території області, та здійснюють в межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт», забезпечення організації пасажирських перевезень покладається, зокрема:

- на приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), - на обласні державні адміністрації;

- на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі району, - на районні державні адміністрації;

- на міських автобусних маршрутах загального користування - на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту.

Згідно статті 10 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначено, що тарифна політика на автомобільному транспорті має сприяти вирішенню, зокрема, таких завдань, як забезпечення стабільності, прозорості та прогнозованості тарифів.

Враховуючи вищенаведене, у відповідних органів влади наявні повноваження та функції контролю за перевізниками, які здійснюють обслуговування пасажирів на маршрутах загального користування на відповідних територіях.

Згідно із статтею 31 Закону України «Про автомобільний транспорт», відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міських, приміських та міжміських, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування визначаються договором про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, у якому встановлюються: перелік маршрутів загального користування, які буде обслуговувати автомобільний перевізник, умови організації перевезень, показники якості транспортного обслуговування населення, термін роботи автомобільного перевізника, зобов'язання органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо облаштування маршруту, підтримки проїзної частини автомобільної дороги та під'їзних шляхів у належному стані (тільки для міських автобусних маршрутів), розмір компенсації витрат автомобільного перевізника внаслідок перевезення пільгових пасажирів та регулювання тарифів, механізм їх виплати.

Відповідно до пункту 10 Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008р. № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» (далі - Порядок № 1081) зазначається, що: *«організатор перевезень затверджує умови конкурсу, в тому числі, обов'язкові відповідно до статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт».*

Разом з тим, відповідно до статей 43, 44 Закону України «Про автомобільний транспорт», визначення автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування здійснюються виключно на конкурсних засадах і організація проведення конкурсу та визначення умов перевезення покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування. З переможцем конкурсу організатором перевезень укладається договір строком на від 3 – ох до 5 – ти років.

Слід врахувати, що у статті 44 Закону України «Про автомобільний транспорт» до обов'язкових умов конкурсу на перевезення пасажирів належать:

- *«державні соціальні нормативи у сфері транспортного обслуговування населення».*

Тобто, під умовами організації слід розуміти також і вартість перевезень, як істотну та невід'ємну умову будь – якого договору, тим більше, перевізники під час проведення конкурсу для визначення відповідного перевізника на автобусних

маршрутах, мають змагатися між собою, в тому числі, за допомогою пропозиції встановлення відповідної вартості послуг перевезення.

У такий спосіб, відповідні органи влади, які є організаторами пасажирських перевезень на відповідній території, повністю відповідають за організацію належного перевезення пасажирів, визначення на конкурсних умовах перевізників, укладення договорів з такими перевізниками та контролю за дотриманням вказаного перевізника відповідних умов перевезень і державних соціальних стандартів.

Пунктом 55 Порядку № 1081 передбачено, що організатор конкурсу має право достроково розірвати договір з автомобільним перевізником, зокрема, у разі порушення ним умов договору.

За таких умов, органи влади мають здійснювати контроль за виконанням умов укладених із автомобільними перевізниками договорів, в тому числі, в частині формування та зміни тарифів, як невід'ємної частини цих договорів.

Враховуючи вищенаведені законодавчі акти, питання щодо обґрунтованості ціноутворення пасажирських перевізників, що виконують рейси на територіях відповідних областей, лежить у площині контролю договірних взаємовідносин між автомобільними перевізниками та відповідними обласними та районними державними

На вимогу Відділення, Самбірська районна державна адміністрація (адреса: 81400, Львівська обл., м. Самбір, вул. Мазепи, 8; далі - РДА) листом від 10.01.2017р. № 02-22-16/106-74/1-20 (вх. від 11.01.2017р. № 5-47) повідомило про таке:

«У 2015 - 2016 роках було проведено один конкурс на визначення переможця на 3 - ох приміських маршрутах, який відбувся 07.06.2016 року.

Відповідно до розпорядження голови Самбірської РДА від 13.04.2016р. 151 «Про затвердження умов конкурсу з визначення автомобільних перевізників на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Самбірського району» (далі - Розпорядження №151), затверджено умови конкурсу з визначення автомобільного перевізника на приміських маршрутах.

Розпорядженням голови розпорядження голови Львівської обласної державної адміністрації від 02.04.2015р. № 127/0/5-15 «Про тарифи на перевезення пасажирів автобусами, що працюють в звичайному режимі руху, в приміському та міжміському внутрішньообласному сполученні», згідно якого граничний тариф за 1 км проїзду пасажирів становить - 0,42 грн. (без врахування ПДВ, страхового збору).

Перевізник ТзОВ «Самбірське АТП - 14608» станом на 01.01.2017р. користується тарифною сіткою згідно з вищевказаним розпорядженням».

За результатами аналізу договорів, укладених Самбірською РДА з переможцем приміських перевезень автомобільним транспортом загального користування на вищевказаних маршрутах ТзОВ «Самбірське АТП - 14608», а саме:

- Договір про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування від (інформація з обмеженим доступом);
- Договір про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування від (інформація з обмеженим доступом);
- Договір про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування від (інформація з обмеженим доступом), Відділення встановило відсутність істотної умови, як зазначення вартості перевезення, яка пропонується перевізником (учасником конкурсу) у встановлених Розпорядженням № 151 Самбірської РДА та відповідно опублікованих у засобах масової інформації (далі - ЗМІ) умовах на проведення відповідних конкурсів.

Крім того, у вищевказаних договорах, укладених РДА (Організатор перевезень) із ТзОВ «Самбірське АТП - 14608» (Перевізник) також не зазначається вартість (тариф) проїзду 1 пас. км, яку буде застосовувати Перевізник при здійсненні перевезень пасажирів на відповідних приміських маршрутах автомобільним транспортом загального користування.

Враховуючи вищенаведене, орган державної влади Самбірська РДА (Організатор перевезень) при наявності повноважень та функції контролю за перевізниками, які надають послуги з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування на відповідних територіях, не передбачило в умовах організації конкурсу на визначення перевізника на конкретному маршруті пропозиції вартості перевезень, як істотної та невід'ємної умови будь-якого договору, оскільки, під час проведення конкурсу перевізники для визначення відповідного переможця - перевізника на автобусних маршрутах, мають змагатися між собою, в тому числі, за допомогою пропозиції встановлення відповідної вартості послуг перевезення.

Крім того, Самбірська РДА (Організатор перевезень) не передбачено вартості перевезень, як істотної та невід'ємної умови будь-якого договору, як умови, включеної у договір про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, що укладається РДА із перевізниками.

Така бездіяльність Самбірської районної державної адміністрації, у вигляді усунення від здійснення контролю за встановленням та/або зміною автомобільними перевізниками тарифів на перевезення пасажирів на приміських маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Самбірського району Львівської області можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення суб'єктами господарювання (перевізниками) порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

У зв'язку із вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з метою припинення бездіяльності, яка може містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин, що їм сприяють, Адміністративна колегія Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає Самбірській районній державній адміністрації (ідентифікаційний код - 04056322) обов'язкові для розгляду такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити бездіяльність Самбірської районної державної адміністрації, у вигляді усунення від здійснення контролю за встановленням та/або зміною автомобільними перевізниками тарифів на перевезення пасажирів на приміських маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Самбірського району Львівської області можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді створення умов для вчинення суб'єктами господарювання (перевізниками) порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

2. При проведенні та організації конкурсу на визначення автомобільного перевізника на приміських маршрутах загального користування, які не виходять за межі території Самбірського району Львівської області, передбачити в умовах організації конкурсу - пропозицію вартості (тариф) перевезень для кожного перевізника (учасника конкурсу).

3. При укладенні Самбірською РДА із перевізниками договорів про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, передбачити вартість перевезень (як істотну та невід'ємну умову будь - якого договору, як умову, включену у вищевказані договори.

4. Повідомити про розгляд Рекомендацій Адміністративної колегії Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у 20 - ти днівний строк з дня їх отримання.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єкту господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова Колегії

А. Басараба